

Ze sborových akcí

So	24. 12.	15:00	Štědrovečerní ztišení v kostele
Ne	25. 12.	9:30	Hod Boží vánoční, bohoslužby s vysluhováním Večeře Páně (Ester Čašková)
Ne	1. 1.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Po	2. 1.	17:00	schůzka křesťanské služby
Út	3. 1.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (R. Melmuka - klavír)
Út	3. 1.	19:00	ekumenická biblická hodina - Jozue (doc. J. Beneš)
Čt	5. 1.	18:15	setkání učitelů nedělní školy
Ne	8. 1.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Po	9. 1.	19:30	hospodářská komise
Út	10. 1.	14:30	setkání starších věkem
Čt	12. 1.	19:00	schůze staršovstva
Ne	15. 1.	9:30	bohoslužby s Večeří Páně (Ester Čašková)
Út	17. 1.	14:30	setkání starších věkem
Ne	22. 1.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Út	24. 1.	14:30	setkání starších věkem
Ne	29. 1.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Út	31. 1.	14:30	setkání starších věkem

Případné změny v programu po uzávěrci Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Adventní trh

Obsah

Ten, kdo žije pro druhé, už se nemusí bát o sebe	2
Můj život VI. – Ostrava 1957–1959	4
Adventní trh	7

Ten, kdo žije pro druhé, už se nemusí bát o sebe

Kázání Zdeňka Šorma na Vinohradech v neděli 11.12.2016

Čtení: 1. Tesalonickým 5,1 – 11

Text: Matouš 24,42 – 51

Bratři a sestry,

naš svět je v pohybu. Mění se. Nejen ten osobní, ale i okolnosti, ve kterých žijeme. Výsledky hlasování v Británii a voleb v Americe naznačují, že nás možná čekají nebývalé změny a otřesy, které se jistě dotknou i jednoho každého z nás. To, co považovaly i veřejné průzkumy za nepravděpodobné, se stalo. Dosavadní struktury už nejsou samozřejmé. Prosařil se úplně jiný přístup k životu, než jaký doposud světové společenství sdílelo. A analytici a komentáři píší o možném dominovém efektu, který může s celým světem řádně zamíchat.

Dosavadní struktury jsou tím zaskočené, ztrácejí pevnou půdu pod nohama. Ve veřejnosti roste nejistota a obavy. Neví se, co bude dál, a to mnohé děsí.

Nás křesťany by to ale takhle děsit a vykolejit nemuselo a nemělo. My přece už takřka 2000 let slavíme advent. Nepovažujeme tedy přítomnost za definitivní. Vyhlížíme změnu. Počítáme s ní. Očekáváme Kristův příchod. Věříme, že zabydlet se ve stávajících poměrech je omyl. Nespojujeme svoje naděje s tím, že všechno zůstane při starém. Čekáme tu rozhodující změnu.

Abyste mi dobře rozuměli, nechci ani v nejmenším ztotožňovat nebo spojovat ty změny, které se rýsují, a které jedni honem oslavují jako svoje vítězství a druzí se jich děsí, s příchodem Páně. Ani v kladném ani v záporném smyslu. Je-

nom chci připomenout, že v samotných základech naší víry je určitá nezávislost, která dovoluje odstup od toho, co se děje, a umožňuje, abychom se necítili a nejednali jenom jako hříčky osudu.

Ta bdělost, ke které Ježíš vybízí, je něco jiného než nervózní napjaté sledování měnících se okolností, které se z nich snaží odečíst, kdy a co bude rozhodující. Dokonce i kdyby bylo zbožné, je vedle. Ten rozhodující okamžik, kdy se to projeví, totiž nejde předvídat, ten nesouvisí s tím, co jde vyzorovat.

Absurditu takové myšlenky ilustruje Ježíš naprosto jasně tím podobenstvím o zloději. „Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupat se do domu.“ Fór je právě v tom, že to neví. Zloděj by musel být blázen, aby loupež předem ohlásil. Podstatou jeho řemesla je právě nepředvídatelnost. Na návštěvu zloděje si nestačí nastavit budík. Nechce-li být hospodář okraden, pak se nemůže soustředit jen na konkrétní okamžik a na svůj odhad. Musí s návštěvou zloděje počítat stále, i když o ní vůbec nic nesevídčí.

A totéž platí o té změně, kterou čekáme, o příchodu Syna Člověka, o tom rozhodujícím okamžiku našeho života a lidských dějin, kdy se projeví, co opravdu platí a co je nadějně. Je nepředvídatelný. To, že nevíme, kdy nastane, není chyba nebo nedostatek, které bychom měli svou bdělostí – třeba za pomoci prognostiků,

Adventní trh

V neděli 4. prosince se konal již tradiční Adventní tržiček. Do vestibulu domu lákal kolemjdoucí baner a letos nově i „slavobrána“ z chvojí, která otevřenost akce pro veřejnost ještě více zdůraznila. Své zboží prodávalo několik neziskových organizací, které i tímto drobným prodejem pomáhají shánět finance na svůj provoz. Kromě toho bylo k dispozici tradiční bohaté občerstvení, zakoupit bylo možno i různé rukodělné výrobky, letos dokonce i brambory. Dílna v prvním patře se těšila velkému zájmu

dětí, které si vyráběly zvonečky ze starých lahví a další předměty. Výtěžek z těchto činností byl věnován středisku Víteček na dopravu klientů se zdravotním postižením. Kromě toho byla na stejný účel věnována chrámová sbírka z této neděle, která byla rozhodnutím staršovstva zdvojnásobena. Celková částka, kterou jsme poslali na účet Vítečku, činila tedy 19 444 Kč. Velmi děkujeme všem, kdo se o úspěch akce jakkoliv zasloužili.

jaš

šanci přibrat na váze, to bylo zcela vyloučeno. Bavilo nás to, protože naše spolužačka byla velmi talentovaná a sbírala podklady přímo v beskydských chaloupkách. Náš malý taneční soubor se takto dostal až do celostátního soutěžního kola v Bratislavě a obsadil 3. místo v republice. Krásné kroje jsme si šily samy pod dohledem paní vedoucí těšínského muzea.

Trápení i potěcha

To byla ta přívětivá tvář oněch dvou let. Tou odvrácenou byl fakt, že mám tatínka opět ve vězení. Pamatovala jsem si, jak prof. Gottfried říkal, že tatínek nesmí prostydnout, jinak se nemoc vrací a důsledky jsou mnohem horší. A to se právě stalo. V roce 1958 byl soud s vyloučením veřejnosti, jen nejbližší rodina. Byla jsem už plnoletá, takže jsem mohla být přítomna. Maminka, já, mamincin bratr a také bratr tatínkův. Nikdy se mi tato scéna nevymaže z paměti, neboť tatínka přivezli už opět ležícího na nějakém lehátku. Prokurátor byl nepřijemný, arrogantní a veškeré tatínkovy odpovědi zlehčoval. Přímo posměšně říkal: „To se vám to odpovídá, když se v tom vyznáte, ale není vám to nic platné“. Úplně ignoroval, že tatínek odpovídal s velkými obtížemi a byla zřetelně znát velká námaha při každém slovu. Postupující nemoc si už vyžádala své. Pomalu, ale jistě byly zasahovány dýchací svaly. Ty podléhají také ochrnutí a končí to smrtí zadušením. To ale nikdo nebral na zřetel a rozsudek zněl: 10 let. Byla to pro nás hrozná rána a oba strýčkové jen dodali, že to nemůže přežít. A málem se tak stalo.

Netrvalo dlouho a maminka obdržela telegram z vězeňské správy, že vězně posílají sanitkou domů, protože nejsou na úmrtí zařízení a nechťejí mít žádný pro-

blém, ať raději zemře doma. Tak jsme měli tatínka doma. Byl to žalostný pohled na znovu ochrnutého a ještě dusícího se člověka. Přišel sice lékař, předepsal něco na podporu dýchání, ale i on věděl, že na to nestačí. Příčina byla jinde. Také tatínek sám cítil blížící se konec a jako katolík si přál kněze, aby nezemřel bez zpovědi a rozhřešení. Maminka šla na katolickou faru a požádala kněze, aby přišel. Ale on odmítl, hrozně se bál, že bude mít nějaké nepřijemnosti s STB. Bratr ve víře selhal, porušil svou povinnost vysloužení poslední svátosti, ale bylo mu odpuštěno. Pán Bůh zasáhl jinak.

Už před delší dobou se u nás v domě – dole na faře – vystřídali faráři. Pan farář Batla se oženil a odstěhoval se na faru v Hranicích na Moravě. Přišel nový pan farář Jun i se svou manželkou, a dokonce první dvě nebo tři jejich děti se narodily právě tady u nás. Byli to vzácní lidé, čisté duše, s ryzím charakterem a pevnou vírou. Skromní, pokorní a neuvěřitelně pracovití. Byli jsme za ně vděční. Pan farář každý večer chodil nahoru za tatínkem, četl z Bible, rozebíral smysl Písma, modlil se. Tak se konaly večer co večer malé biblické hodiny. Maminka se stařenkou byly přítomny, já přišla každý týden, když jsem přijela domů. Tatínkův stav se kupodivu dále nezhoršoval, spíše se zdálo, že pomalu, velmi pomalu se lepší. Co k tomu dodat?

Jen to, že u Pána Boha není nic nemožného. On svou vůlí ukazuje moc a sílu Ducha svatého ve prospěch člověka, jestliže ten o to stojí, věří a pokorně prosí. Spolu s tatínkem jsme všichni doufali a skládali naději v Toho, jenž je na nebesích. Mocný Bože, ne však naše vůle, ale jak se denně modlíme: Tvá vůle se staň.

Pokračování příště

domnělých proroků mimořádně vidoucích nebo hlubšího poznání – odstranit a překonat. To patří k jeho podstatě.

Proto je orientace, která se snaží svůj přístup k životu odečítat jen z možného vývoje událostí, falešná a beznadějná. Proto nestačí nachystat se speciálně jen na jeden určitý okamžik. Jediná možnost, jak čekat nepředvídatelné, je žít s tímto vědomím bez ohledu na čas, nenechat se v posledu určit ani tím, co je, ani tím, co se zdá, že nastává; žít z toho, co čekáme, bez ohledu na to, kdy to nastane.

Orientovat se na to, o čem nevíme, kdy to přijde, znamená nepodléhat času, mít od něho odstup, mít svoje zakotvení mimo něj. Ta bdělost, o které Ježíš mluví, se nesoustřeďuje na dobové změny, ale na toho, koho čekáme. Rozhodující je vztah k němu. Rozhodující je, co před ním platí. Týká se právě důvěry nezávislé na okolnostech. Ta nemá, obrazně řečeno, usnout, abychom svůj úspěch či odměnu nehledali jenom v nich. Splakali bychom nad výdělkem, jak ukazuje to druhé podobenství o dvou služebnících.

Na něm je nápadné právě to, jak se první – rozumný a věrný služebník – vlastně vůbec nezajímá o to, kdy se jeho Pán vrátí a jestli tomu něco nasvědčuje. Čas – ať už odklad nebo krátící se lhůta – jeho jednání nijak neovlivní. On zkrátka dělá, co mu Pán zadal. Stále a věrně. A vlastně se na tom nic nezmění ani Pánovým příchodem. Žádná mimořádná odměna se nekoná. Jen se odpovědnost a samostatnost služebníka rozšíří. Protože se ukázalo, že je jí hoden.

O čas Pánova návratu se naopak vehementně stará špatný služebník. Pro toho je jeho vidina rozhodující. Jeho věrnost je na ní závislá. Pokud ji nic nepotvrzuje, zařídí se podle momentálních okol-

ností tak, aby se mu jeho služba vyplatila. Začne se starat sám o sebe.

Je to vlastně příběh dospělé a nedospělé odpovědnosti. V té dospělé člověk nejedná jenom podle bezprostřední vidiny trestu nebo odměny. Dovede být v odpovědnosti samostatný. Neformují ho vnější okolnosti. Nepotřebuje mít hlídače vždycky na dohled. Jeho jednání je motivováno něčím jiným než přímou hrozbou nebo odměnou. Je dílem důvěry, věrnosti, vztahu.

My často o víře a poslušnosti přemýšlíme jenom účelově. Jako by byly jen prostředkem, jak získat odměnu nebo se vyhnout trestu. Místo vztahu se pak zajímáme hlavně o své kvality, zda jsme obstáli. To je ale jednak právě první krok k tomu, abychom podlehlí okolnostem, ve kterých hledáme svoje potvrzení; jednak se přitom vlastně staráme právě jen sami o sebe. Jako ten špatný služebník. Z důvěry se tak stává zbožné sobectví.

Proto je hlavně důležité všimnout si, čím byli oba služebníci pověřeni – aby se postarali o druhé, aby jim posloužili. A ten druhý zklamal právě kvůli tomu, že se začal starat jen sám o sebe. Možná nás trochu mate, že to dělal tak okatým a zavrženíhodným způsobem – jiným ubližoval a sám si bohapustě užíval v pochybné společnosti opilců a hrubiánů. Ale pán ho nakonec nevykáže mezi prostopášníky nebo svévolníky, nýbrž mezi pokrytce. Podstatou selhání není ta zavrženíhodná forma, ale ten protimluv: služebník, který slouží jen sám sobě, služba, která žádnou službou není.

A ta samozřejmě nemusí mít jen tak vulgární podobu. Může být navelek i ušlechtilá a zbožná. Vzpomeňte si, komu Ježíš opakovaně vytýká pokrytectví v evangeliích. Farizeům a zákoníkům.

Ti se ani neopíjeli, ani nikoho nebili. Vyznačovali se naopak mimořádnou důsledností v dodržování Božího zákona. Potíž byla jen v tom, že to dělali pouze kvůli své spáse a uznání. Podstatou pokrytectví není očividně zlé jednání, ale právě ta účelovost.

Bylo by proto absurdní rozumět Ježíšovým podobenstvím jen jako návodu na to, jak uspět. Asi nestačí, abychom jenom vyměnili budík za nějaké zaručené zabez-

pečovací zařízení proti zlodějům. Možná nás chce Ježíš důrazem na nepředvídatelnost svého příchodu hlavně vyvést z toho účelového myšlení, které se stále točí jen okolo naší bezpečnosti a odměny. Nejspíš nás chce hlavně osvobodit a ujistit, že ten, kdo žije pro druhé, ten se už o sebe nemusí bát, toho žádné nemilé překvapení nečeká, ten už prostě žije tím, co je věčné. Jen k tomu bude mít možná ještě větší prostor. Amen.

Můj život VI. – Ostrava 1957–1959

Vzpomínky Věry Vaňátkové

Sestra Věra, která je pravidelnou návštěvnicí našich bohoslužeb, prožila v životě věci, na které by se nemělo zapomenout. Pamatuje si okupaci i nelehké období padesátých let. Její rodina byla perzekvována jak Němci, tak komunisty, ona sama si z té doby přinesla mnohé šrámy na duši. Důvěra v Pána Boha jí byla vždy pomocí a posilou. V této části budeme sledovat život Věry a jejích rodičů v letech 1957–1959.

Čas mé brigády v bance pomalu končil. Spolužačka se uzdravila a já jsem koncem srpna objevila v krajských novinách malý, ale pro mne zajímavý inzerát. Zdravotnická škola v Ostravě-Vítkovicích oznamovala, že otevírají dvouleté pematurnitní stádium v novém oboru rehabilitace. Zaslala jsem přihlášku a posléze jela k přijímacím zkouškám. Předměty byly stejné jako na lékařské fakultě – biologie, fyzika a chemie, takže žádný problém. Problém ovšem byl, ale já o něm naštěstí nevěděla. Až po ukončení studií mne paní ředitelka zavolala do pracovny, pogratu-

lovala mi k úspěšnému studiu a poděkovala, že jsem ji neklamala. Vůbec jsem tomu nerozuměla. Vysvětlila mi tedy, že mne komise nechtěla ke studiu přijmout, ale ona vystoupila na mou obranu s tím, že mé výsledky jsou výborné, jak jsem prokázala při obou zkouškách (vyžádala si totiž výsledky zkoušek z lékařské fakulty), a ona takové studenty potřebuje. Neuspěla. Nevzdala to však a šla na krajský výbor komunistické strany vysvětlit problém. Protože i ona byla ve straně, soudruh předseda jí sdělil, že poruší nařízení, ve kterém se píše, že nesmím být přijata na žádnou další školu, pokud se ovšem za mne osobně zaručí se všemi důsledky. Paní ředitelka souhlasila. Byla tam však ještě jedna podmínka: že každého čtvrt roku bude na KV KSC předkládat mé výsledky, které nesměly překročit průměr 1,2. Pak mi radostně sdělila, že s hrdostí každé čtvrtletí hlásila průměr 1,0. Díky této statečné ženě jsem mohla začít své další vzdělávání.

Bylo to krásné studium, byli jsme první na severní Moravě, rok před námi

Taneční kroužek lašských tanců

otevřelo tento obor Brno, Praha měla tento typ studia už 2 roky. Spolužáci byli skvělí, přednášející úžasní. Většinou to byli primáři oddělení a také vysokoškolsí profesori z lékařské fakulty. Výraznou postavou byl prof. dr. Kamil Typovský – Velký chirurg, jak se mu říkalo.

Byl ovšem postrachem nejen pro nás, ale i pro mediky a samotné zaměstnance kliniky. Byl velmi přísný a vyžadoval maximum. Takových profesorů bylo více a v přednáškách nerozlišovali, komu přednáší. My byli vlastně začátečníci, ale museli jsme se s tím vyrovnat. Bylo dost těžké hned vstřebávat odborné předměty na takové úrovni. I naše mladá ročníková profesorka nedávno opustila fakultu tě-

lesné výchovy a sportu a nastavila pro nás v tělesné výchově nároky dle osnov vysoké školy. Byli jsme jedinou školou, která se učila podle jiných kritérií než ty ostatní (k sjednocení došlo až za několik let – v neprospěch počtu hodin tělesné výchovy). Pro nás to nebylo ke škodě, právě naopak, ale ten záprah býval náročný. Měli jsme 12 hodin TV týdně, vždy v blocích po 4 hodinách (například 2 hodiny atletiky a hned na to 2 hodiny plavání). K tomu všemu jedna spolužačka založila taneční kroužek lašských tanců o šesti párech, takže nás bylo 12 děvčat. Zkoušky byly dvakrát týdně večer po 4 hodinách. Celkem za týden to bylo 20 hodin tvrdé dřiny. Žádná z nás neměla